PARLAMENT EUROPEJSKI

2004 *2009*

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2006/0158(CNS)

3.2.2009

*

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie projektu decyzji ramowej Rady w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru zastępujących areszt tymczasowy
(17002/2008 – C6-0009/2009 – 2006/0158(CNS))

(Ponowna konsultacja)

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Ioannis Varvitsiotis

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji *większość oddanych głosów*
**I	Procedura współpracy (pierwsze czytanie) *większość oddanych głosów*
**II	Procedura współpracy (drugie czytanie) *większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko* *wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE by odrzucić wspólne stanowisko lub wprowadzić do niego poprawki*
***	Procedura zgody *wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE, za wyjątkiem przypadków ujętych w art. 105, 107, 161 i 300 Traktatu WE oraz w art. 7 Traktatu UE*
***I	Procedura współdecyzji (pierwsze czytanie) *większość oddanych głosów*
***II	Procedura współdecyzji (drugie czytanie) *większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko* *wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE by odrzucić wspólne stanowisko lub wprowadzić do niego poprawki*
***III	Procedura współdecyzji (trzecie czytanie) *większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólny projekt*

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej przez Komisję.)

Poprawki do tekstu legislacyjnego

W poprawkach Parlamentu zmiany zaznaczone są ***wytłuszczonym drukiem i kursywą***. W aktach zmieniających powtórzone bez zmian fragmenty obowiązującego przepisu, do którego Parlament - w przeciwieństwie do Komisji - proponuje poprawki, zaznaczane są **wytłuszczonym drukiem**. Ewentualne skreślenia w obrębie takich fragmentów zaznaczane są w sposób następujący: [...]. Oznakowanie *zwykłą kursywą* jest wskazówką dla służb technicznych dotyczącą propozycji korekty dla elementów tekstu legislacyjnego w celu ustalenia tekstu końcowego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub pominiętych w danej wersji językowej). Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....5

UZASADNIENIE 20

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projektu decyzji ramowej Rady w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru zastępujących areszt tymczasowy
(17002/2008 – C6-0009/2009 – 2006/0158(CNS))

(Procedura konsultacji – ponowna konsultacja)

Parlament Europejski,

– uwzględniając projekt Rady (17002/2008),

– uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2006)0468),

– uwzględniając własne stanowisko z dnia 7 listopada 2007 r.[1],

– uwzględniając art. 34 ust. 2 litera b) Traktatu UE,

– uwzględniając art. 39 ust. 1 Traktatu UE, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C-6-0009/2009),

– uwzględniając art. 93, art. 51 oraz art. 55 ust. 3 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6–0000/2009),

1. zatwierdza projekt Rady po poprawkach;

2. zwraca się do Rady o odpowiednią zmianę tekstu;

3. zwraca się do Rady o poinformowanie go w przypadku uznania za stosowne odejścia od tekstu przyjętego przez Parlament;

4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem w przypadku uznania za stosowne wprowadzenia znaczących zmian do projektu lub zastąpienia go innym aktem;

5. deklaruje swoją determinację, aby w przypadku, gdyby przedmiotowy projekt nie został przyjęty przed wejściem w życie traktatu lizbońskiego, rozpatrzyć wszelkie kolejne wnioski w trybie pilnym, w ścisłej współpracy z parlamentami krajowymi;

6. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

[1] Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0551.

Poprawka 1

Projekt Rady
Punkt 13a preambuły (nowy)

Poprawka

(13a) W razie naruszenia warunków europejskiego nakazu nadzoru organ wydający może zadecydować o wydaniu europejskiego nakazu aresztowania w celu przekazania podejrzanego państwu wydającemu nakaz. W takich przypadkach, które powinny być ściśle ograniczone do stosowania niniejszej decyzji ramowej, decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. ma zastosowanie do wszystkich przestępstw mogących skutkować wydaniem europejskiego nakazu nadzoru.

Or. en

Uzasadnienie

Ważne jest, aby uściślić i podkreślić, że ENA stosuje się do wszystkich przestępstw jedynie w przypadkach wykonywania ENN. Zakres stosowania ENA nie powinien być ogólnie rozszerzany.

Poprawka 2

Projekt Rady
Punkt 17a preambuły (nowy)

Poprawka

(17a) Komisja Europejska powinna jak najszybciej przedstawić wniosek w sprawie instrumentu prawnego dotyczącego gwarancji proceduralnych w postępowaniu karnym.

Or. en

Uzasadnienie

Aby działać skutecznie, jakikolwiek instrument prawny oparty na wzajemnym uznawaniu musi zostać uzupełniony przez spójne i skuteczne gwarancje proceduralne.

Poprawka 3

Projekt Rady
Artykuł 2 – ustęp 2a (nowy)

Poprawka

2a. Na cele niniejszej decyzji ramowej, daną osobę uznaje się za „niebędącą rezydentem" w przypadku, gdy jej zgodne z prawem stałe miejsce zamieszkania mieści się w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym trwają procedury.

Or. en

Uzasadnienie

Wydaje się właściwe uściślenie definicji miejsca zamieszkania.

Poprawka 4

Projekt Rady
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a)

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
a) „decyzja w sprawie środków nadzoru" oznacza podlegającą wykonaniu decyzję, którą w toku postępowania karnego podjął właściwy organ państwa wydania zgodnie z jego przepisami i procedurami krajowymi i przez którą organ ten nałożył na osobę fizyczną środek lub środki nadzoru zamiast aresztu tymczasowego;	a) „decyzja w sprawie środków nadzoru" oznacza podlegającą wykonaniu decyzję, którą w toku postępowania karnego podjął właściwy organ ***sądowy*** państwa wydania zgodnie z jego przepisami i procedurami krajowymi i przez którą organ ten nałożył na osobę fizyczną środek lub środki nadzoru zamiast aresztu tymczasowego;

Or. en

Uzasadnienie

Jednym z najważniejszych zabezpieczeń proceduralnych jest podejmowanie decyzji dotyczących wolności osobistej wyłącznie przez organy sądowe.
Komisja podeszła do tej kwestii tak samo w swoim wniosku.

Poprawka 5

Projekt Rady
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera da) (nowa)

Poprawka

da) „właściwy organ w państwie wydającym" oznacza sąd, sędziego, sędziego śledczego lub oskarżyciela publicznego właściwych zgodnie z przepisami prawa krajowego do wydania decyzji w sprawie środków nadzoru;

Or. en

Uzasadnienie

Jednym z najważniejszych zabezpieczeń proceduralnych jest podejmowanie decyzji dotyczących wolności osobistej wyłącznie przez organy sądowe. Komisja podeszła do tej kwestii tak samo w swoim wniosku.

Poprawka 6

Projekt Rady
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera db) (nowa)

Poprawka

db) „właściwy organ w państwie wykonania" oznacza sąd, sędziego, sędziego śledczego lub oskarżyciela publicznego właściwych zgodnie z przepisami prawa krajowego do wykonania i monitorowania decyzji w sprawie środków nadzoru;

Or. en

Uzasadnienie

Jednym z najważniejszych zabezpieczeń proceduralnych jest wydawanie, wykonywanie i monitorowanie decyzji dotyczących wolności osobistej przez organy sądowe, czyli sędziów, sędziów śledczych i oskarżycieli publicznych. Komisja podeszła do tej kwestii tak samo w swoim wniosku.

Poprawka 7

Projekt Rady
Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
2. Na zasadzie wyjątku od ust. 1 i bez uszczerbku dla ust. 3 państwa członkowskie mogą wyznaczyć organy inne niż sądowe jako organy właściwe do podejmowania decyzji na mocy niniejszej decyzji ramowej, o ile organy te są właściwe do podejmowania podobnych decyzji na mocy przepisów i procedur krajowych.	***skreślony***

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z poprawkami dotyczącymi art. 4.

Poprawka 8

Projekt Rady
Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
1. Decyzję w sprawie środków nadzoru można przekazać właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym dana osoba ma zgodnie z prawem zwykłe miejsce pobytu, jeżeli po otrzymaniu informacji o odnośnych środkach osoba ta zgadza się na powrót do tego państwa.	1. Decyzję w sprawie środków nadzoru można przekazać właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym dana osoba ma zgodnie z prawem zwykłe miejsce pobytu, jeżeli po otrzymaniu ***należytych*** informacji ***— w zrozumiałym dla niej języku —*** o odnośnych środkach osoba ta zgadza się na powrót do tego

państwa.

Or. en

Uzasadnienie

W oczekiwaniu na przyjęcie dalekosiężnego instrumentu z dziedziny zabezpieczeń proceduralnych, należałoby co najmniej ustalić minimalne gwarancje proceduralne dotyczące wykonywania środków nadzoru, a zwłaszcza prawa podejrzanego do uzyskania należytej informacji w zrozumiałym dla niego języku.

Poprawka 9

Projekt Rady
Artykuł 13 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Dostosowany środek nadzoru nie może być surowszy niż środek nadzoru, który został nałożony pierwotnie.	2. Dostosowany środek nadzoru ***ma wyłącznie charakter techniczny i sam w sobie nie prowadzi do nałożenia dodatkowych zobowiązań na podejrzanego***. ***Środek ten*** nie może być surowszy niż środek nadzoru, który został nałożony pierwotnie.

Or. en

Uzasadnienie

Należy jasno określić, że organ wykonujący nakaz nie może dodawać żadnych zobowiązań innych niż te, które zostały nałożone przez organ wydający nakaz. Organ wykonujący nakaz może dokonać jedynie dostosowań technicznych w odniesieniu do ENN.

Poprawka 10

Projekt Rady
Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
1. Następujące przestępstwa stanowią podstawę uznania decyzji w sprawie środków nadzoru zgodnie z niniejszą decyzją ramową bez weryfikacji podwójnej	***skreślony***

karalności czynu, jeżeli w państwie wydania, zgodnie z definicją tych przestępstw w jego systemie prawnym, są one zagrożone karą pozbawienia wolności lub zastosowaniem środka polegającego na pozbawieniu wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat:
– udział w organizacjach przestępczych,
– terroryzm;
– handel ludźmi;
– seksualne wykorzystywanie dzieci i pornografia dziecięca,
– nielegalny handel środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi,
– nielegalny obrót bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi,
– korupcja;
– nadużycia finansowe, w tym na szkodę interesów finansowych Wspólnot Europejskich w rozumieniu Konwencji z dnia 26 lipca 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich,
– pranie dochodów pochodzących z przestępstwa,
– fałszowanie walut, w tym waluty euro,
– przestępczość komputerowa,
– przestępstwa przeciwko środowisku naturalnemu, w tym nielegalny obrót zagrożonymi gatunkami roślin i zwierząt
– ułatwianie bezprawnego wjazdu i stałego przebywania,
– zabójstwo, ciężkie uszkodzenie ciała,
– nielegalny handel organami i tkankami ludzkimi,
– porwanie, bezprawne przetrzymywanie i branie zakładników,
– rasizm i ksenofobia;
– kradzież zorganizowana lub rozbój przy użyciu broni palnej,
– nielegalny obrót dobrami kultury, w tym antykami i dziełami sztuki,
– oszustwo,
– wymuszenie rozbójnicze;
– podrabianie towarów i piractwo,
– fałszowanie dokumentów urzędowych i handel nimi,

– fałszowanie środków płatniczych,
– nielegalny handel substancjami hormonalnymi i innymi środkami pobudzającymi wzrost,
– nielegalny handel materiałami jądrowymi lub radioaktywnymi,
– obrót kradzionymi pojazdami,
– gwałt,
– podpalenie,
– przestępstwa podlegające właściwości Międzynarodowego Trybunału Karnego,
– porwanie statku powietrznego lub wodnego,
– sabotaż.

Or. en

Uzasadnienie

As this framework decision aims to apply the least coercive measures to suspects who would otherwise most likely be subject to the application of a prison pre-trial measure, it makes no sense to make the recognition and execution of the decision on supervision measures subject to the verification of the dual criminality. In fact, Article 14, excluding the verification of dual criminality for the categories of offences listed, implicitly, allows a ground for refusal based on the lack of dual criminality for all the offences not included in the list. This would concretely result in a worse treatment of the suspect as in case of lack of dual criminality it would be more likely that he/she would be subject to provisional detention instead of a non detentive measure applied in a Member States where that behaviour is not punishable. Moreover, fixing the threshold for the exclusion of the verification of dual criminality in three years would mean leaving out of the scope of Paragraph 1 the cases which are likely to be more frequent: less serious crime. Finally, the verification of double criminality should gradually disappear from instruments founded on mutual recognition. The provision which this amendment removes is a step in the opposite direction and was not envisaged in the European Commission proposal.

.

Poprawka 11

Projekt Rady
Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Rada, stanowiąc jednomyślnie po zasięgnięciu opinii Parlamentu	***skreślony***

Europejskiego zgodnie z warunkami określonymi w art. 39 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, może w dowolnym czasie podjąć decyzję o dodaniu innych kategorii przestępstw do wykazu zawartego w ust. 1. Rada analizuje w świetle sprawozdania otrzymanego zgodnie z art. 27 niniejszej decyzji ramowej, czy wykaz ten należy rozszerzyć lub zmienić.

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z pozostałymi poprawkami dotyczącymi art. 14.

Poprawka 12

Projekt Rady
Artykuł 14 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. Jeżeli chodzi o przestępstwa inne niż określone w ust. 1, państwo wykonania może uzależnić uznanie decyzji w sprawie środków nadzoru od tego, czy decyzja ta odnosi się do czynów stanowiących przestępstwo także w świetle prawa państwa wykonania, niezależnie od znamion przestępstwa lub jego określenia.	***skreślony***

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z pozostałymi poprawkami dotyczącymi art. 14.

Poprawka 13

Projekt Rady
Artykuł 14 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. W chwili przyjmowania niniejszej decyzji ramowej państwa członkowskie mogą, ze względów konstytucyjnych, złożyć w Sekretariacie Generalnym Rady oświadczenie, że nie będą stosować ust. 1 do niektórych lub wszystkich rodzajów przestępstw, o których mowa w tym ustępie. Wszelkie tego typu oświadczenia można cofnąć w dowolnym momencie. Takie oświadczenia lub informacje o cofnięciu takich oświadczeń są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	***skreślony***

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z pozostałymi poprawkami dotyczącymi art. 14.

Poprawka 14

Projekt Rady
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera d)

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
(d) decyzja w sprawie środków nadzoru dotyczy – w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 3 oraz w przypadku gdy państwo wykonania złożyło oświadczenie na mocy art. 14 ust 4, a także w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 1 – czynu, który w świetle prawa państwa wykonania nie stanowiłby przestępstwa; w sprawach dotyczących podatków, ceł i środków płatniczych nie można jednak odmówić wykonania decyzji w sprawie środków nadzoru, powołując	***skreślony***

się na fakt, że prawo państwa wykonania nie nakłada podatków tego samego rodzaju lub nie zawiera tego samego rodzaju przepisów dotyczących podatków, ceł i środków płatniczych co prawo państwa wydania;

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z poprawkami dotyczącymi art. 14.

Poprawka 15

Projekt Rady
Artykuł 21 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
1. Jeżeli właściwy organ państwa wydania wydał nakaz aresztowania ***lub inną decyzję o analogicznym skutku podlegającą wykonaniu***, daną osobę przekazuje się zgodnie z decyzją ramową o europejskim nakazie aresztowania.	1. Jeżeli ***w przypadku naruszenia w odniesieniu do danego środka nadzoru*** właściwy organ państwa wydania wydał nakaz aresztowania, daną osobę przekazuje się zgodnie z decyzją ramową o europejskim nakazie aresztowania.

Or. en

Uzasadnienie

W opinii wydanej w 2007 r. sprawozdawca wyraźnie odniósł się do przypadków naruszeń w odniesieniu do środków nadzoru oraz do braku potrzeby utworzenia systemu wydawania/przekazywania osób równoległego do europejskiego nakazu aresztowania. Odniesienie do europejskiego nakazu aresztowania zostaje zatem przyjęte z jak największym zadowoleniem.

Poprawka 16

Projekt Rady
Artykuł 21 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
3. Transponując niniejszą decyzję ramową lub w późniejszym terminie każde państwo członkowskie może powiadomić Sekretariat Generalny Rady, że przy podejmowaniu decyzji o przekazaniu danej osoby do państwa wydania będzie również stosować art. 2 ust. 1 decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania.	***skreślony***

Or. en

Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę cel tego instrumentu prawnego, należy uwzględnić wszelkie przestępstwa, bez wyznaczania limitu.

Poprawka 17

Projekt Rady
Artykuł 21 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
4. Sekretariat Generalny Rady udostępnia informacje otrzymane na mocy poprzedniego ustępu wszystkim państwom członkowskim i Komisji.	***skreślony***

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z poprawkami dotyczącymi art. 21.

Poprawka 18

Projekt Rady
Załącznik I – litera f) zaświadczenia – punkt 2

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
2. Jeżeli domniemane przestępstwo(-a), o którym(-ych) mowa w pkt 1, stanowi(-ą) zgodnie z prawem państwa wydania co najmniej jedno z następujących domniemanych przestępstw, zagrożonych w państwie wydania karą pozbawienia wolności lub zastosowaniem środka polegającego na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat, proszę zaznaczyć odpowiednie pole(pola): ***– udział w organizacjach przestępczych,*** ***– terroryzm;*** ***– handel ludźmi;*** ***– seksualne wykorzystywanie dzieci i pornografia dziecięca,*** ***– nielegalny handel środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi,*** ***– nielegalny obrót bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi,*** ***– korupcja;*** ***– nadużycia finansowe, w tym na szkodę interesów finansowych Wspólnot Europejskich w rozumieniu Konwencji z dnia 26 lipca 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich,*** ***– pranie dochodów pochodzących z przestępstwa,*** ***– fałszowanie walut, w tym waluty euro,*** ***– przestępczość komputerowa,*** ***przestępczość przeciwko środowisku naturalnemu, w tym nielegalny obrót zagrożonymi gatunkami roślin;*** ***– ułatwianie bezprawnego wjazdu i stałego przebywania,*** ***– zabójstwo, ciężkie uszkodzenie ciała,*** ***– nielegalny handel organami i tkankami ludzkimi,***	***skreślony***

– porwanie, bezprawne przetrzymywanie i branie zakładników,
– rasizm i ksenofobia;
– kradzież zorganizowana lub rozbój przy użyciu broni palnej,
– nielegalny obrót dobrami kultury, w tym antykami i dziełami sztuki,
– oszustwo,
– wymuszenie rozbójnicze;
– podrabianie towarów i piractwo,
– fałszowanie dokumentów urzędowych i handel nimi,
– fałszowanie środków płatniczych,
– nielegalny handel substancjami hormonalnymi i innymi środkami pobudzającymi wzrost,
– nielegalny handel materiałami jądrowymi lub radioaktywnymi,
– obrót kradzionymi pojazdami,
– gwałt,
– podpalenie,
– przestępstwa podlegające właściwości Międzynarodowego Trybunału Karnego,
– porwanie statku powietrznego lub wodnego,
– sabotaż.

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z poprawkami dotyczącymi art. 14.

Poprawka 19

Projekt Rady
Załącznik I – litera f) zaświadczenia – punkt 3

Tekst proponowany przez Radę	*Poprawka*
3. Jeżeli domniemane przestępstwo(-a) wymienione w pkt 1 nie jest (nie są) ujęte w pkt 2 lub jeżeli decyzja jest wraz z zaświadczeniem przekazywana państwu członkowskiemu, które oświadczyło, że	***skreślony***

będzie weryfikować podwójną karalność (art. 10 ust. 4 decyzji ramowej), proszę podać pełen opis tego (tych) domniemanego(-ych) przestępstwa (przestępstw):

Or. en

Uzasadnienie

Przepis ten powinien być skreślony w celu zapewnienia spójności z poprawkami dotyczącymi art. 14.

UZASADNIENIE

Jak już podkreślono w pierwszej opinii w sprawie tego wniosku legislacyjnego, przedprocesowe pozbawienie wolności traktuje się jako środek wyjątkowy, który należy poddać gruntownej ocenie w świetle prawa do wolności i domniemania niewinności[1]. W żadnym razie nie może on być stosowany obowiązkowo ani jako środek karny.[2] W rezultacie na etapie przedprocesowym należy jak najpowszechniej stosować środki nadzoru niepolegające na pozbawieniu wolności.

Pozbawienie wolności na etapie przedprocesowym może w zasadzie być zastosowane wyłącznie jako skrajny środek działający zapobiegawczo w trzech typowych sytuacjach: w przypadku niebezpieczeństwa ucieczki, zniszczenia dowodów i popełnienia kolejnego przestępstwa.

We wspólnej europejskiej przestrzeni sprawiedliwości bez granic wewnętrznych należy zagwarantować, że podejrzany niebędący mieszkańcem państwa, w którym odbywa się proces, nie zostanie potraktowany w sposób odmienny niż podejrzany będący mieszkańcem tego państwa.

Jednak dotychczas środki alternatywne do zatrzymania przedprocesowego nie mogły być uznawane w kontekście transgranicznym, jako że nie istniał konkretny instrument wzajemnej uznawalności, co skutkowało stworzeniem przeszkody dla sądowej ochrony praw jednostki.

Istnieje wyraźne niebezpieczeństwo nierównego traktowania dwóch kategorii osób: obywateli UE niezamieszkałych na terytorium państwa członkowskiego, w którym są podejrzani o popełnienie przestępstwa, oraz obywateli UE zamieszkałych w takim państwie członkowskim. Ponadto taką sytuację można uznać za przeszkodę w swobodnym przepływie osób.

W związku z powyższym sprawozdawca stanowczo popiera przyjęcie tych przepisów, co pozwoli na wzajemne uznawanie nakazów nadzoru przedprocesowego. Instrument ten zachęcałby właściwe organy krajowe, aby nie zatrzymywały osób niebędących mieszkańcami danego państwa członkowskiego UE do celów postępowania przedprocesowego ze względu na niebezpieczeństwo ucieczki, lecz pozwalały na ich powrót do państwa członkowskiego, w którym aktualnie posiadają legalne i regularne miejsce zamieszkania.

---

[1] Artykuł 6 ust. 2 TUE stanowi, że Unia szanuje prawa podstawowe zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC, 1950 r.) oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego. Określone w EKPC zasadnicze prawa i podstawowe wolności regulujące areszt przedprocesowy oraz środki alternatywne w stosunku do takiego aresztu przedstawiają się następująco:
– art. 5 ust. 1 – „Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego”,
– art. 6 ust. 2 – „Każdego oskarżonego o popełnienie czynu zagrożonego karą uważa się za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z ustawą”,
– art. 5 ust. 1 lit. c) – „zgodne z prawem zatrzymanie lub aresztowanie w celu postawienia przed właściwym organem, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zagrożonego karą lub jeżeli jest to konieczne w celu zapobieżenia popełnieniu takiego czynu lub uniemożliwienia ucieczki po jego dokonaniu”.

[2] Zalecenie Rady Europy, Rec(2006)13.

W tym duchu sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje zmianę tekstu w tym sensie, że uwzględnia ona propozycję poszerzenia decyzji ramowej oraz zawarcia w niej przepisu stanowiącego, że podejrzany może wystąpić do właściwego organu wydającego nakaz z wnioskiem o przekazanie nakazu nadzoru państwu członkowskiemu innemu niż państwo członkowskie, w którym podejrzany(a) posiada legalne i regularne miejsce zamieszkania. Następnie sprawozdawca uściśla definicję miejsca zamieszkania. Z uwagi na cel omawianego wniosku istotne jest, aby nie ograniczać znaczenia terminu „miejsce zamieszkania" do miejsca „stałego" zamieszkania, które to określenie jest już powszechnie przyjęte w terminologii wspólnotowej. Należy jednak wyjaśnić, że miejsce zamieszkania powinno być zgodne z prawem i regularne. W tym celu pod uwagę należy wziąć faktyczne okoliczności.

Jako że niniejsza decyzja ramowa ma na celu stosowanie najmniej represyjnych środków wobec podejrzanych, którzy w innym wypadku najprawdopodobniej poddawani byliby tymczasowemu pozbawieniu wolności, nie ma sensu, by uznawanie i wykonywanie decyzji dotyczącej środków nadzoru było uzależnione od weryfikacji podwójnej karalności. Art. 14 i art. 15 ust. 1 lit. d), wykluczając stosowanie weryfikacji podwójnej karalności do wymienionych kategorii przestępstw, dają podstawę odmowy w oparciu o brak podwójnej karalności w przypadku wszystkich przestępstw nieuwzględnionych w wykazie. Doprowadziłoby to w praktyce do gorszego traktowania podejrzanego, jako że w przypadku braku podwójnej karalności byłoby bardziej prawdopodobne, że na osobę podejrzaną nałożono by areszt tymczasowy zamiast środka niepolegającego na pozbawieniu wolności stosowanego w państwach członkowskich, w których dane zachowanie nie jest karalne. Ponadto ustalenie standardu dotyczącego wykluczenia weryfikowalności podwójnej karalności w ciągu trzech lat oznaczałoby wykluczenie z ram art. 14 ust. 1 przypadków, które mogą się okazać częstsze: mniej poważnych przestępstw. Wreszcie, weryfikacja podwójnej karalności czynu powinna być stopniowo usuwana z instrumentów, które opierają się na wzajemnym uznawaniu.

W kontekście zapewnienia najlepszego traktowania podejrzanego oraz oczekiwania na przyjęcie dalekosiężnego instrumentu z dziedziny zabezpieczeń proceduralnych, należałoby co najmniej ustalić minimalne gwarancje proceduralne dotyczące wykonywania/zmiany środków nadzoru, a zwłaszcza prawa podejrzanego/podejrzanej do uzyskania należytej informacji w zrozumiałym dla niego/niej języku.

Jeżeli chodzi o mechanizm przekazywania oraz nowe odniesienie do europejskiego nakazu aresztowania, w opinii wydanej w 2007 r. sprawozdawca wyraźnie odniósł się do przypadków naruszeń w odniesieniu do środków nadzoru oraz do braku potrzeby utworzenia systemu wydawania/przekazywania osób równoległego do europejskiego nakazu aresztowania. Odniesienie do europejskiego nakazu aresztowania zostaje zatem przyjęte z zadowoleniem. Jednakże sprawozdawca uważa, że w przypadku naruszenia w odniesieniu do danego środka nadzoru właściwy organ wydający powinien na podstawie poszczególnych przypadków zadecydować, czy danego podejrzanego należy aresztować i wydać państwu członkowskiemu wydania nakazu.

Należy też jasno stwierdzić, że uwzględnione winny zostać wszystkie przestępstwa (bez wyznaczania limitów). Dlatego w przypadku stosowania ENN zakres przepisów dotyczących ENA powinien zostać rozszerzony tak, aby obejmował wszystkie przestępstwa.